

Keď v začiatkoch feministického hnutia druhej polovice 20. storočia vedúce feministické osobnosti v USA vyhlasovali, že potrebujeme rodovú rovnosť, nepokúšali sa vôbec zistiť, či podobné hnutia už nevznikli aj niekde inde. Vyhlásili, že ony sú už slobodné, a že teda môžu oslobodzovať svoje menej šťastné sestry, najmä tie v „treťom svete“. Tento neokoloniálny paternalizmus už v minulosti dopomohol k tomu, že farebné ženy zostali v úzadí a autentickými reprezentantkami feminizmu mohli byť len konzervatívne, resp. liberálne biele ženy. Radikálne orientované biele ženy neboli na verejnosti takmer nijako zastúpené. Ak ich médiá nejako reprezentovali, tak len ako predstaviteľky čohosi okrajového a bizarného. Preto nečudo, že „vplyvný feminizmus“ deväťdesiatych rokov ponúka ako príklad feministického úspechu práve bohaté biele heterosexuálne ženy.

Tieto ženy hegemonicky prevzali feministickú rétoriku o rovnosti, čo len pomáhalo zakryť ich lojálnosť voči vládnucej triede v rámci šovinistického kapitalistického patriarchátu bielych mužov. Radikálne feministky boli zdesené, keď videli, koľko žien (všetkých rás) si privlastňuje feministický žargón, a pritom naďalej vzýva západný imperializmus a nadnárodný kapitalizmus. Biele feministky v USA konali správne, keď sa snažili upozorniť, že všetky ženy majú právo na rovnosť, problém však nastal vtedy, keď konkrétne feministky disponujúce triednou mocou prenášali svoje imperialistické predstavy globálne na všetky ženy. Pestovali si ilúziu, že ženy v USA majú viac práv než akákoľvek iná skupina žien na svete, že sú „slobodné“ a majú právo viesť feministické hnutie a určovať feministickú agendu žien na celom svete, predovšetkým v krajinách „tretieho sveta“. Lenže

takéto myslenie iba odráža rasizmus a sexizmus v názoroch vládnucich skupín mužov v rámci imperialistického patriarchátu.

Väčšina žien v USA vôbec nepozná termíny kolonializmu a neokolonializmu a nepoužíva ich. Väčšina amerických žien, najmä bielych žien, sa nezavila koloniálneho myslenia založeného na rasizme, sexizme a triednom elitárstve, a takto formovaný postoj zaujímajú voči menej vplyvným skupinám žien vo svojej krajine i voči ženám na celom svete. Niektoré nedostatočne kritické feministické autorky písali a hovorili o globálnych témach rodového vykorisťovania a útlaku z perspektívy neokolonializmu. Preto je príznačné, že radikálne orientované biele ženy v *Night-Vision: Illuminating War and Class on the Neo-Colonial Terrain* (Nočné videnie: objasnenie vojny a triedy v neokoloniálnom prostredí) zdôrazňujú, že „nerozumieť neokolonializmu znamená nežiť úplne v prítomnosti“. Keďže niektoré nie veľmi sebakritické biele feministky neboli ochotné uznať, že sú oblasti života v USA, kde konali a konajú v súlade s imperialistickým bielym šovinistickým patriarchátom, čierne ženy, resp. farebné ženy, ako aj naše radikálne biele sestry, museli sústavne protestovať, aby sa nám podarilo prelomiť túto hrádzu.

No aj keď si mnoho feministických aktivistiek osvojilo perspektívu, ktorá zahŕňala rasu, rod, triednu a národnú či štátnu príslušnosť, biele „silné feministky“ naďalej vytvárali takú predstavu feminizmu, v ktorej sa rovnosť žien spája s imperializmom. Globálne témy súvisiace so životom žien ako nútená ženská obriezka, sex kluby v Thajsku, zahaľovanie žien v Afrike, Indii, na Strednom východe a v Európe, vraždenie detí ženského pohlavia v Číne sú na-

ďalej dôležité. No ženy zo Západu sa snažia dekolonizovať feministické myslenie a prax tak, aby sme k týmto témam mohli pristupovať spôsobom, ktorý by do nich opätovne nevpisoval západniarsky imperializmus. Predstavme si spôsob, akým mnohé ženy zo Západu, či už biele, alebo čierne, hovoria o probléme ženskej obriezky v Afrike a na Strednom východe. Tieto krajiny sa zvyknú vykresľovať ako „barbarské a necivilizované“ a tamojší sexizmus ako brutálnejší a nebezpečnejší pre ženy než sexizmus u nás, v USA.

Dekolonializovaná feministická perspektíva bude v prvom rade a predovšetkým skúmať globálne prepojenie sexistických praktík vo vzťahu k ženským telám. Môžeme napríklad dať do súvislosti obriezku a život ohrozujúce poruchy príjmu potravy (ktoré sú priamym dôsledkom kultúry vnucujúcej štíhlosť ako ideál krásy) či akýkoľvek životunebezpečný zákrok plastickej skrásľovacej chirurgie, čím poukážeme na fakt, že sexizmus a mizogýnia, z ktorých tieto praktiky vychádzajú, odrážajú sexizmus v USA. Keď sa o problémoch hovorí takýmto spôsobom, západný imperializmus a nadnárodný kapitalizmus si nemôže privlastniť feminizmus ako ďalší luxusný produkt, ktorý má byť príznačným pre ženy v iných kultúrach a ony sa majú usilovať o to, aby mali právo ho konzumovať.

Kým sa radikálne ženy v USA nepostavia na odpor voči skupinám žien, ktoré sa vydávajú za feministky, a pritom zastávajú vlastné triedne záujmy, tón globálneho feminizmu na Západe budú naďalej udávať tie, ktoré disponujú najväčšou triednou mocou a sú pod vplyvom starých predsudkov. Práca radikálnych feministiek na celom svete denne prispieva k posilňovaniu politickej solidarity me-

dzi ženami ponad hranice rasy, resp. etnicity a štátnej príslušnosti či príslušnosti k národu. Mainstreamové médiá len zriedkakedy upozorňujú na tieto pozitívne intervencie. Zillah Eisenstein v knihe *Hatred: Racialized and Sexualized Conflicts in the 21st Century* (Nenávisť: rasizované a sexualizované konflikty v 21. storočí) preniká do podstaty veci, keď hovorí:

Feminizmus(izmy) ako nadnárodný jav – chápaný ako odmietnutie falošných rasových a rodových hraníc a klamlivo skonštruovaného „iného“ – je najväčšou výzvou pre maskulinistický nacionalizmus, pre zdeformovaný štátny komunizmus a globalizmus „slobodného“ trhu. Práve feminizmus rozpoznáva individuálnu rozmanitosť, slobodu a rovnosť, ktoré sú definované naprieč dialógmi medzi Severom, resp. Západom a Juhom, resp. Východom.

Ak sa niekto naozaj venoval nárastu globálneho feminizmu, nemôže poprieť význam úsilia, ktoré mnohé ženy vynakladajú, aby nám zaručili slobodu. Nikto nemôže poprieť, že ženy zo Západu, predovšetkým ženy z USA veľkým dielom prispeli k tomuto zápasu a budú prispievať ďalej. Cieľom globálneho feminizmu je snaha prepracovať sa ku globálnym štruktúram tak, aby sme mohli skončiť so sexizmom, sexuálnym vykorisťovaním a útlakom.